ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 1
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 3
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 4

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО 5
2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО 6
3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ 26
4. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ 27
5.РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ 27
6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА 27
7. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ 28
8. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ 29
9. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ 29
10 . ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ 30
11. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ 30
12. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ 30
13. ЛИЗИНГ 31
14. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА 33
15. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК 34

Чива ЕООД

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Приходи от договори с клиенти	3	453	192
Други доходи от дейността, нетно		2	1
Разходи за материали	4	(10)	(5)
Разходи за външни услуги	5	(57)	(34)
Разходи за персонала	6	(115)	(69)
Разходи за амортизация	8	(50)	(51)
Печалба от оперативна дейност		**223**	**34**
Финансови разходи			(1)
Финансови разходи, нетно		**-**	**(1)**
Печалба преди данък върху печалбата		**223**	**33**
(Разход за)/икономия от данък върху печалбата	7	(21)	4
Нетна печалба за годината		**202**	**37**
Други компоненти на всеобхватния доход			
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		**202**	**37**

Приложенията на страници от 5 до 38 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет на страници от 1 до 38 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан на 04/04/2023

Управител: Vladislav Aleksandrov Tsvetkov Digitally signed by Vladislav Aleksandrov Tsvetkov Date: 2023.04.04 11:23:48 +03'00'

Владислав Цветков

Главен счетоводител (Съставител) : STELA DIMITROVA VODENICHAROVA Digitally signed by STELA DIMITROVA VODENICHAROVA Date: 2023.04.04 11:09:40 +03'00'

Стела Воденичарова

Чива ЕООД

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	8	1,917	1,943
		1,917	**1,943**
Текущи активи			
Материални запаси		6	2
Вземания от свързани предприятия	9	48	80
Търговски вземания		3	3
Други текущи вземания		1	1
Парични средства и парични еквиваленти	10	58	19
		116	**105**
ОБЩО АКТИВИ		**2,033**	**2,048**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Основен капитал		1,747	1,901
Резерви		42	42
Неразпределена печалба		202	34
	11	**1,991**	**1,977**
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци	12	21	8
Дългосрочни задължения по лизинг	13	-	2
		21	**10**
Текущи задължения			
Задължения за съучастия		-	35
Краткосрочни задължения по лизинг	13	2	3
Задължения за данъци		8	13
Други текущи задължения		11	10
		21	**61**
ОБЩО ПАСИВИ		**42**	**71**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**2,033**	**2,048**
		-	-

Приложенията на страници от 5 до 38 са неразделна част от финансовия отчет.

Финансовият отчет на страници от 1 до 38 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан на 04/04/2023

Управител: Vladislav Aleksandrov Tsvetkov Digitally signed by Vladislav Aleksandrov Tsvetkov Date: 2023.04.04 11:24:21 +03'00'

Владислав Цветков

Главен счетоводител (Съставител) : STELA DIMITROVA VODENICHAROVA Digitally signed by STELA DIMITROVA VODENICHAROVA Date: 2023.04.04 11:10:17 +03'00'

Стела Воденичарова

Чива ЕООД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		576	164
Плащания на доставчици		(46)	(31)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване		(105)	(67)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)		(135)	(40)
Други постъпления/(плащания), нетно		(1)	-
Нетни парични потоци от оперативна дейност		**289**	**26**
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Плащания за покупка на имоти, машини и оборудване		(24)	-
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност		**(24)**	**-**
Парични потоци от финансова дейност			
Плащания по намаление на основен капитал		**(152)**	
Плащания по лизингов договор		(3)	(4)
Изплатени дивиденти		(71)	(265)
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност		**(226)**	**(269)**
Нетно намаление на паричните средства и паричните еквиваленти		**39**	**(243)**
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	10	19	262
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	10	**58**	**19**

-

Приложенията на страници от 5 до 38 са неразделна част от финансовия отчет. Финансовият отчет на страници от 1 до 38 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан на 04/04/2023

Управител:

Владислав Цветков

Vladislav Aleksandrov Tsvetkov
Digitally signed by Vladislav Aleksandrov Tsvetkov
Date: 2023.04.04 11:24:46 +03'00'

Главен счетоводител (Съставител) : STELA DIMITROVA VODENICHAROVA
Digitally signed by STELA DIMITROVA VODENICHAROVA
Date: 2023.04.04 11:10:44 +03'00'

Стела Воденичарова

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

за годината , завършваща на 31 декември 2022 година

	Приложения	Основен капитал	Неразпределена печалба	Други резерви	Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	Общо собствен капитал
		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо към 1 януари 2021 година		**2,100**	**98**	**4**	**38**	**2,240**
Промени в собствения капитал за 2021 година		**(199)**				**(199)**
Разпределение на печалбата за:		**-**	**(101)**	**-**	**-**	**(101)**
** дивиденти*			*(101)*			**-**
Общ всеобхватен доход за годината , в т.ч.:		**-**	**37**	**-**		**37**
** нетна загуба за годината*			*37*			**37**
						-
Салдо към 31 декември 2021 година		**1,901**	**34**	**4**	**38**	**1,977**
Промени в собствения капитал за 2022 година						**-**
Намаляване на капитала за сметка на паричните средства		**(152)**	**-**	**-**		**(152)**
Намаляване на капитала за покриване на загуби		**(2)**	**2**			
Разпределение на печалбата за:		**-**	**(36)**	**-**	**-**	**(36)**
** дивиденти*			*(36)*			*(36)*
Общ всеобхватен доход за годината , в т.ч.:		**-**	**202**	**-**	**-**	**202**
** нетна печалба за годината*			*202*			*202*
Салдо към 31 декември 2022 година	11	**1,747**	**202**	**4**	**38**	**1,991**

Приложенията на страници от 5 до 38 са неразделна част от финансовия отчет.
Финансовият отчет на страници от 1 до 38 е одобрен за издаване от Управителя и е подписан на 04/04/2023

Управител: Vladislav Aleksandrov Tsvetkov — Digitally signed by Vladislav Aleksandrov Tsvetkov Date: 2023.04.04 11:25:14 +03'00'

Владислав Цветков

Главен счетоводител (Съставител): STELA DIMITROVA VODENICHAROVA — Digitally signed by STELA DIMITROVA VODENICHAROVA Date: 2023.04.04 11:11:14 +03'00'

Стела Воденичарова

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„Чива" ЕООД е със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Бесарабия"108. Дружеството е вписано в Търговски регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 030150326.

1.1. Собственост и управление

Към 31 декември 2022 г. дружествените дялове на "Чива" ЕООД са 100% собственост на "Гардения Холдинг" ГмбХ.

Дружеството се представлява и управлява от управителя Владислав Цветков.

Към 31.12.2022 г. общият средно-списъчен брой на персонала в дружеството е 3 служители (31.12.2021 г.: 3).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството през 2022 г. се запазва спрямо 2021 г. и включва производство и продажба на електрическа енергия.

1.3.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството за периода 2020 – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	**2020**	**2021**	**2022**
БВП в млн. лева	120 553	139 012	165 384
Реален растеж на БВП	- 4.0	7.6	3.4
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)	1.2	2.8	13.0
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,71	1,65	1,86
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.59	1.73	1.83
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00	0.20
Безработица (в края на годината)	6.7	4.8	4.7

** Прогноза на БНБ за.2022 г., изготвена към 15 март 2023 г. източник: БНБ*

2. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Финансовият отчет на "Чива" ЕООД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти" (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи най-рано на 1 януари 2022 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСФО 3 Бизнес комбинации (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).
- Промени в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).
- Промени в МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).
- Годишни подобрения в МСФО 2018-2020 в МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 9 Финансови инструменти, Илюстративен пример 13 към МСФО 16 Лизинг и МСС 41 Земеделие (в сила за годишни периоди от 01.01.2022 г., приети от ЕК).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика 2 Преценки за същественост (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не приети от ЕК).
- Промени в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).
- МСС 12 Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).
- Промени в МСФО 16 Лизинг – Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).
- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., не са приети от ЕК).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2022 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- Подобрения на МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приети от ЕК).
- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2023 г., приет от ЕК).
- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети *и* МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС).

Финансовите отчети на дружеството са изготвени на база на историческата цена, с изключение на имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена / справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (Приложение №2.17).

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация за една предходна година (период). Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и/или преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Функционална и отчетна валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на дружеството е българският лев. Българският лев е фиксиран към еврото по Закона за БНБ в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третират като финансови приходи/разходи и се представят нетно.

2.4. Приходи

2.4.1. ***Признаване на приходи по договори с клиенти***

Обичайните приходи в Дружеството са от производство и продажба на електроенергия.

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* стоки се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

а. има търговска същност и мотив;

б. страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и се ангажирали да го изпълнят;

в. правата на всяка страна и условията за плащане могат да бъдат идентифицирани;

г. съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит и обичайни бизнес практики.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка през всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато:

а. всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;

б. дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в. когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

2.4.2. ***Измерване на приходите по договори с клиенти***

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и

обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължения за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени".

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това:

а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;

б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги;

в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулативно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което уредено частично.

2.4.3. ***Задължения за изпълнение по договори с клиенти***

Приходите, генерирани в дружеството, са основно от продажба на електрическа енергия.

Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно дружеството контролира стоките преди да ги прехвърли към клиента.

Приходи от продажба на продукция

Продажбите на електроенергия са непрекъснати доставки (серия) с постоянен и повтарящ се характер и представляват едно задължение за изпълнение, тъй като: 1. интегрираната доставка включва множество разграничими времеви периоди (обичайно един месец); 2. стоките (електроенергия) са еднакви по същество, тъй като клиентът получава постоянна полза от тях всеки отделен времеви период (всеки месец); 3. контролът се прехвърля в течение на времето, тъй като клиентът получава и консумира стоката едновременно с нейното предоставяне.

Приходите от продажби се признават в течение на времето като напредъкът по договора (етапа на завършеност) се измерва на база изминало време (на линейна база - месечно). Този метод е определен като най-подходящ, тъй като продукцията се предоставя месечно и е част от серия и следователно, най-добре описва дейността на дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията Основа за измерването на

напредъка за удовлетворяване на задължението е количество употребена електрическа енергия, отчетена чрез измервателни уреди.

Цена на сделката и условия за плащане

Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, определена съгласно сключения с клиента договор и не съдържа променливо възнаграждение.

Обичайният кредитен период към клиентите е до 30 дни.

За договори, при които очакването е периодът между прехвърлянето на контрола върху обещаното и плащането от клиента да е до 12 месеца, дружеството не коригира цената на сделката за въздействието на значителния компонент на финансиране.

2.4.4. *Салда по договори с клиенти*

Търговски вземания и активи по договори

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначалното оценяване, последващата оценка и обезценката на търговските вземания са оповестени в *Приложение № 2.15 Финансови инструменти*.

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояния и се оповестяват отделно. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*. Загубите от обезценка в резултат от договори с клиенти се представят отделно от други загуби от обезценка към Други разходи за дейността.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

2.6. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат. Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми и банкови такси по заеми.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването са представени във финансовия отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално оценяване

При първоначалното си придобиване машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на машините и оборудването (с изключение на стопанския инвентар) е моделът на преоценената стойност по МСС 16 - Имоти, машини и оборудване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Подходът за последваща балансова оценка на стопанския инвентар е моделът на себестойността.

Справедливите стойности на имотите, машините и оборудването се определят от лицензирани оценители на период от 5 години. Когато справедливите стойности се променят съществено за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с машини и оборудване, които имат характер на преустройство или реконструкция, или водят до увеличаване на икономическите изгоди за дружеството над първоначалната стандартна ефективност под формата на: удължен полезен живот се капитализират към балансовата стойност на съответния актив. Същевременно се преразглежда и остатъчния полезен живот към датата на капитализация.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Усредненият полезен живот по групи активи е както следва:

- сгради– 50 г.
- съоръжения за производство на ел. енергия – 50 г.
- електронни измервателни уреди – от 10 до 20 г.
- стопански инвентар – 10 г.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановителната им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановителна стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановителната стойност на активите. Възстановителната стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определянето на стойността в употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.8. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника .

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби. (*Приложение № 2.15 Финансови инструменти*).

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, определен от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондираща коригираща сметка за всеки вид вземане към статията "Други разходи" на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита (*Приложение № 2.15 Финансови инструменти*).

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност, намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва на ред "Плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се

възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.10. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност (*Приложение № 2.15 Финансови инструменти*).

2.11. Лизинг

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, дружеството прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Лизингополучател

Дружеството прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност (като таблети, персонални компютри, телефони, офис техника и други).

Дружеството не се е възползвало от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизинг на един или повече лизингови и нелизингови компоненти, Дружеството прилага политика да разпределя възнаграждението по договори, които съдържат лизингови и нелизингови компоненти, на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

а) активи „право на ползване“

Дружеството признава в отчета за финансовото състояние актив „право на ползване” на датата на стартиране на лизинговите договори, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на дружеството-лизингополучател.

Активите „право на ползване” се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и

корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договорите за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от дружеството, в качеството му на лизингополучател;
- разходи за възстановяване, които дружеството ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора;

Дружеството амортизира актива „право на ползване" за по-краткият период от полезния живот и срока на лизинговия договор. Ако собствеността върху актива се прехвърля по силата на лизинговия договор до края на срока на договора, то го амортизира за полезния му живот. Амортизацията започва да се начислява от датата на стартиране на лизинга.

Сроковете на амортизация по типове активи, предмет на договорите за лизинг, са както следва:

- за офиси – 5 години;
- за транспортни средства – 5 години.

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи „право на ползване".

Активите „право на ползване" се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи, като се прилага политика за определяне и отчитане на обезценката, аналогична на тази при имотите, машините и оборудването (дълготрайните материални активи). Възстановимата стойност на активите „право на ползване" е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се определят като разлика между възстановимата и балансовата стойност (когато възстановимата стойност е по-ниска от балансовата), и се представят в отчета за всеобхватния доход като „Други разходи".

Активите „право на ползване" са представят към „Имоти, машини и оборудване" в отчета за финансовото състояние, а тяхната амортизация – към „Разходи за амортизации" в отчета за всеобхватния доход.

б) задължения по лизинг

Дружеството признава задължения по лизинг на датата на стартиране на лизинга, оценени по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;

- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството-лизингополучател ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговите договори, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на дружеството-лизингополучател;
- сумите, които дружеството очаква да плати на лизингодателите като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или преоценки, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива „право на ползване“. Те се признават като текущ разход в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват към „Разходи за външни услуги“, в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на дружеството, който то би плащало в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива „право на ползване“, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинга се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на дружеството през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи”.

Задълженията по лизинг се представят на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията по лизинг, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор;
- гаранциите за остатъчна стойност се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към края на всеки отчетен период.

Дружеството преоценява задълженията си по лизинг (при което извършва и кореспондиращи записвания към съответните активи „право на ползване“), когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в плащанията за лизинг, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции

за остатъчна стойност, при което коригираните задължения по лизинг се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);

- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразена като отделен лизинг, в този случай задължението по лизинг се преизчислява като се базира на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

в) Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори основният актив, по които е с ниска стойност

Дружеството прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив „право на ползване“ и задължение по лизинг за краткосрочните си лизингови договори и за лизинговите си договори на активи на ниска стойност, които дружеството счита, че са на ниска стойност като нови и се използват самостоятелно в дружеството, без да са зависими и тясно свързани с други активи.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, по които основният актив е с ниска стойност се признават директно като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

2.12. Задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в “Чива“ ЕООД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено социално и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО), както и в Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата на Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2021 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала си обезщетение в размер на брутното трудово възнаграждение на съответния служител за два месеца при прекратяване на трудовото правоотношение с него поради пенсиониране. В случай, че служителят е придобил в предприятието или в същата група предприятия десет години трудов стаж през последните двадесет години, обезщетението е в размер на брутното трудово възнаграждение за шест месеца. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

<u>2.13. Дружествен капитал и резерви</u>

"Чива" ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на дружествен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Едноличният собственик отговаря за задълженията на дружеството до

размера на своето дялово участие в капитала и може да претендира връщане на това участие само в производство по ликвидация и несъстоятелност.

Търговският закон не предвижда задължение за дружеството да формира фонд "Резервен", но тъй като дружественият договор предвижда такава възможност, са създадени определени резервни фондове, като размерът и редът за отчисленията по тях, както и начинът за използването и предназначението им се определят с Решение на едноличният собственик на капитала.

Другите резерви се формират от разпределение на печалбата на база Решение на едноличният собственик на капитала.

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента "неразпределената печалба", когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, или когато са напълно амортизирани. (Приложение № 2.7).

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента "неразпределена печалба".

2.14. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчната ставка за 2022 г. е 10% (2021 г.: 10 %).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (31.12.2021 г.: 10%).

2.15. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според последващата им оценка: по амортизирана стойност; по справедлива стойност през другия всеобхватен доход; и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура *(Приложение № 2.4.Счетоводна политика за приходи/активи по договор).*

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават

на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството е поело ангажимент да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмент.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци произтичат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в категорията „Финансови активи по амортизирана стойност“ (дългови инструменти)

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания на главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания, ,

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито

е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е прехвърлило контрола върху него

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Търговските вземания

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

Парични средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти в банки,* дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага "тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), реферираци към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски или други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства, и търговски и други задължения, нетно от преките разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява привлечените средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.16. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а. на повтаряща се база – търговски и други вземания и задължения, получени банкови заеми и заеми от трети лица ; а други б) на неповтаряща се база – имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-

изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага и трите категории справедлива стойност.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството се прилагат правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. Дружеството използва експертизата на външни сертифицирани оценители за определяне на справедливите стойности на имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране с външните експерти-оценители. Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирало съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.17. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

2.17.1. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени в *Приложение № 2.4.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти.*

3. ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Приходите от договори с клиенти в размер на 453 х. лв. (2021 г.: 192 х. лв.), включват изцяло приходи от производство и продажба на ел. енергия.

Приходите от продажби на ел. енергия се признават в течение на времето.

Задълженията за изпълнение са оповестени в Приложение № 2.4.3. Задължения за изпълнение.

Салда по договори с клиенти

	31.12.2022	***31.12.2021***
	BGN'000	***BGN'000***
Вземания по договори с клиенти – свързани лица (Приложение № 11)	48	80
Общо	**48**	**80**

4. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали включват:

	2022 BGN'000	***2021 BGN'000***
Електроенергия	6	2
Горива и смазочни материали	2	1
Други	2	2
Общо	**10**	**5**

5. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2022 BGN'000	***2021 BGN'000***
Данъци и такси	37	25
Консултантски услуги	3	-
Поддръжка и ремонт	3	2
Съобщения и комуникации, IT услуги	2	4
Други услуги	12	3
Общо	**57**	**34**

6. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2022 BGN'000	***2021 BGN'000***
Разходи за текущи възнаграждения	99	60
Вноски по социалното осигуряване	16	9
Общо	**115**	**69**

7. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Основните компоненти на разхода за данъци върху печалбата за годините, завършващи на 31 декември са:

	2022 ***BGN'000***	***2021*** ***BGN'000***
Отчет за всеобхватния доход		
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	79	-
Текущ разход за данък върху печалбата за годината – 10 % (2021 г.: 10%)	8	-
Отсрочени данъци върху печалбата		
От възникване и обратно проявление на временни разлики	13	(4)
Общо разход за/(икономия от) данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	**21**	**(4)**

	2022 ***BGN'000***	***2021*** ***BGN'000***
Равнение на разхода за данък върху печалбата, определен спрямо счетоводния резултат		
Счетоводна печалба за годината	223	33
Данък върху печалбата – 10% (2021 г. :10%)	22	3
Непризнати суми по дан. декларация, свързани с увеличения	-	-
Признаване за данъчни цели на суми, третирани като постоянни разлики	(1)	(7)
Общо разход за/(икономия от) данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход	**21**	**(4)**

8. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		*Машини съоръжения и оборудване*		*Транспортни средства*		*Други*		*Общо*	
	2022	*2021*	*2022*	*2021*	*2022*	*2021*	*2022*	*2021*	*2022*	*2021*
	BGN '000	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*	*BGN '000*
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	**268**	**273**	**1 866**	**1 866**	**11**	**11**	**4**	**4**	**2149**	**2 154**
Придобити	-	-	24	-	-	-	-	-	**24**	**-**
Отписани		(5)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(5)**
Салдо на 31 декември	**268**	**268**	**1890**	**1 866**	**11**	**11**	**4**	**4**	**2173**	**2 149**
Натрупана амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	**25**	**23**	**171**	**129**	**4**	**2**	**3**	**2**	**206**	**158**
Начислена амортизация за годината	5	5	42	42	2	2	1	1	**50**	**51**
Отписана амортизация		(3)	-	-	-	-	-	-	**-**	**(3)**
Салдо на 31 декември	**30**	**25**	**213**	**171**	**6**	**4**	**4**	**3**	**256**	**206**
Балансова стойност на 31 декември 2022	**238**	**243**	**1677**	**1 695**	**2**	**4**	**-**	**1**	**1917**	**1 943**
В т.ч. балансова стойност на активите „право на ползване“ 31 декември	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**4**	**-**	**-**	**2**	**4**
Балансова стойност на 1 януари 2022	**243**	**250**	**1695**	**1 737**	**4**	**7**	**1**	**2**	**1943**	**1996**

Към 31.12.2022 г. имотите, машините и оборудването включват: земи на стойност 16 х. лв. (31.12.2021 г.: 16 х. лв.) и сгради с балансова стойност 222 х. лв.(31.12.2021 г.: 227 х. лв.).

9. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия са от дружества под общ контрол. Към 31.12.2022 г. са в размер на 48 хил. лв. (31.12.2021 г.: 80 хил. лв.) и включват вземания по договори с клиенти – свързани лица.

Обичайно дружеството договаря с контрагентите – свързани предприятия срокове на плащане до 30 дни от датата на фактурата. Дружеството е определило кредитен период от 360 дни, за който не начислява лихви на контрагентите по продажби – свързани лица.

Към 31.12.2022 г. *непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани предприятия* са в размер на 48 х. лв. (31.12.2021 г.: 80 хил. лв.).

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания *(Приложение № 15 Управление на финансовия риск)*.

10 . ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Наличните към 31.12.2022 г. парични средства по разплащателни сметки на дружеството са в банки с кредитен рейтинг BBB и са изцяло в лева - 58 х. лв. (31.12.2021 г: 19 х. лв.)

11. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Основен капитал

Към 31.12.2022 г. регистрираният дружествен капитал на Чива ЕООД възлиза на 1 747 х. лв., разпределен в 2 100 дяла, всеки с номинал 832 лв. (31.12.2021 г: 1901 х. лв., разпределен в 2 100 дяла, всеки с номинал 905 лв.).

През 2022 г. с решение на едноличния собственик на капитала от 12.07.2022 г. е намален капитала на дружеството от 1 900 500 лв. на 1 747 200 лв., като намалението е извършено чрез намаление на номиналната стойност на всеки един от дяловете от 905 лв. на 832 лв. всеки. Освободените парични средства са преведени по сметката на едноличния собственик на капитала.

12. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	временна разлика	***данък***	***временна разлика***	***данък***
Описание на обектите	***31.12.2022 BGN '000***	***31.12.2022 BGN '000***	***31.12.2021 BGN '000***	***31.12.2021 BGN '000***
Имоти, машини и оборудване	218	(21)	84	(8)
Пасиви по отсрочени данъци	**218**	**(21)**	**84**	**(8)**

Движението в отсрочените данъчни пасиви / (активи) е представено по-долу:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	***Салдо на 1 януари 2022 г. BGN '000***	***Признати в печалбата или загубата за годината BGN '000***	***Признати в други компоненти на всеобхватния доход BGN '000***	***Салдо на 31 декември 2022 г. BGN '000***
Имоти, машини и оборудване	(8)	(13)	-	(21)
	(8)	(13)	**-**	**(21)**

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	***Салдо на 1 януари 2021г. BGN '000***	***Признати в печалбата или загубата за годината BGN '000***	***Признати в други компоненти на всеобхватния доход BGN '000***	***Салдо на 31 декември 2021 г. BGN '000***
Имоти, машини и оборудване	(12)	4	-	(8)
	(12)	**4**	**-**	**(8)**

13. ЛИЗИНГ

Дружеството като лизингополучател

13.1 Активи и пасиви, признати в отчета за финансовото състояние

В отчета за финансовото състояние са представени следните обекти и суми, свързани с договори за лизинг:

Активите „право на ползване“ са включени в отчета за финансово състояние към имоти, машини и оборудване (Приложение №8)

	сгради		***транспортни средства***		***общо***	
Отчетна стойност	*2022 BGN '000*	*2021 BGN '000*	*2022 BGN '000*	*2021 BGN '000*	*2022 BGN '000*	*2021 BGN '000*
1 януари 2022		5	11	11	**11**	**16**
Намаления/отписани		(5)	-	-	**-**	**(5)**
31 декември 2022	-	-	**11**	**11**	**11**	**11**
Натрупана амортизация						
1 януари 2022		2	7	4	**7**	**6**
Разходи за амортизация за периода		1	2	3	**2**	**4**
Отписана амортизация за периода		(3)				**(3)**
31 декември 2022		**-**	**9**	**7**	**9**	**7**
Балансова стойност на 1 януари	**-**	**3-**	**4**	**7**	**4**	**10**
Балансова стойност на 31 декември	**-**	**-**	**2**	**4**	**2**	**4**

13.2 Задълженията по лизинг към 31 декември са както следва:

	2022 BGN'000	***2021 BGN'000***
1 януари	**5**	**10**
Начислена лихва	-	1
Плащания	(3)	(4)
Отписан лизинг	-	(2)
31 декември	**2**	**5**
в т.ч.		
Дългосрочна част	-	2
Краткосрочна част	2	3

13.3 Суми, включени в отчета за всеобхватния доход

Приходите и разходите по договори за лизинг за отчетната година са:

	Приложения	***2022 BGN'000***	***2021 BGN'000***
Разходи за амортизация на активи „право на ползване" (по МСФО16)	8	(2)	(3)
Разходи за лихви на задълженията по лизинг (отчитани по МСФО16)		-	(1)
Приход от отписано задължение по лизинг		-	1

13.4 Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг през 2022 г. е в размер на 3 х. лв.

13.5 Лизингови дейности на дружеството и начин на тяхното отчитане

Дружеството наема сгради и транспортни средства. Договорите за наем се сключват за една година, обичайно с опция за удължаване.

Средният срок на лизинговите договори на дружеството е определен на 5 години.

Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

14. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Пряка компания майка на Дружеството е "Гардения Холдинг" ГмбХ и крайно контролиращо лице е г-н Цоло Вутов. Дружеството има взаимоотношение на свързано лице с дружествата под общ контрол на "Гардения Холдинг" ГмбХ и крайното контролиращо лице.

През годината дружеството е осъществило сделки със свързани лица, данните за които са представени по-долу:

	2022 BGN '000	***2021 BGN '000***
Продажба на продукция, в т.ч.:		
на дружества под общ контрол	453	192
	453	**192**
Доставка на материали, в т.ч.:		
от дружества под общ контрол	-	4
	-	**4**

Към 31 декември разчетните взаимоотношения със свързаните предприятия са оповестени в Приложение № 9.

Договори за лизинг

През отчетния период дружеството е признало активи, пасиви, разходи, плащания във връзка с договори за лизинг със свързани лица – дружества под общ контрол (Приложение № 13).

Възнаграждения на ключовия управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват заплати в размер на 50 х. лв.

15. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

	31.12.2022 BGN '000	***31.12.2021 BGN '000***
Финансови активи		
Финансови активи по амортизирана стойност в т.ч.:		
Вземания от свързани лица (Приложение №9)	48	80
Търговски вземания	3	3
Парични средства и парични еквиваленти (Приложение №10)	58	19
Общо финансови активи	**109**	**102**

Финансови пасиви		
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.:		
Задължения по лизинг (Приложение №13)	2	5
Задължения за съучастия	-	35
Общо финансови пасиви	**2**	**40**

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и

риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от мениджмънта и в рамките на групата, към която принадлежи дружеството, съгласно политиката, определена от собствениците. Управлението е разработило основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на валутен риск, тъй като сделките са изцяло деноминирани в български лева.

Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск за негативни промени в цените на услугите, обект на неговите операции, защото съгласно договорните отношения с клиентите и доставчиците те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който контрагентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Кредитният риск на дружеството възниква както от основната му дейност, чрез търговските вземания, така и от неговата финансова дейност, включваща депозити в банки.

Търговски вземания и активи по договори с клиенти

Дружеството основно работи с контрагенти – свързани лица.

Дружеството няма политика да продава с отсрочени плащания (продажби на кредит). Събираемостта и концентрацията на вземанията, се контролира текущо и стриктно, съгласно установената политика на дружеството.

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания. Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

На база исторически преглед на вземанията е установено, че в дружеството няма понесени загуби от несъбираеми вземания. Основно вземанията са по сключен договор за продажба на ел. енергия на свързано лице и до момента са погасявани съгласно заложените

в договора срокове – до 15 дни от датата на получаване на фактурата. Дружеството не очаква промени в бизнеса си и в клиентската си база. Предвид краткосрочния хоризонт на вземанията, анализът със сценарии на ръководството показва, че ефектите от промените в макроикономическата среда върху риска за неизпълнение е несъществен по размер към 31.12.2022 г.

На това основание дружеството не е признало провизия за обезценки за очаквани кредитни загуби към 31.12.2022 г.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните операции са ограничени до една първокласна банка (Приложение № 12) с висока репутация и ликвидна стабилност. Допълнително кредитната експозиция в банки текущо се следи и анализира с цел ефективно използване на паричните средства.

Дружество измерва кредитният риск на паричните средства в банки чрез кредитния рейтинг на банката – контрагент.

За определяне на кредитен рейтинг и вероятността от неизпълнение дружеството използва информация от външна рейтингова агенция - Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg, чиято методология е утвърдена и съвместима в световен и европейски мащаб. На базата на рейтинга, то прилага и референтните за този рейтинг PD (вероятности за неизпълнение). Очакваните кредитни загуби се изчисляват като се прилагат така установените PD и LGD (загуби при неизпълнение), изчислени като са приспаднати стойностите на гарантирани и/или застраховани суми.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Дружеството не е признало провизия за обезценки за очаквани кредитни загуби за паричните средства и паричните еквиваленти, тъй като направените изчисления показват, че те се доближават до нула.

Финансовите пасиви на дружеството са концентрирани основно в търговски задължения.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвоносните парични потоци

Текущият контрол за лихвоносните активи се изпълнява от ръководството на дружеството чрез договаряне на нови лихвени проценти, в зависимост от пазарните промени. По отношение на паричните средства се следят приходите от лихви и пазарните лихвени нива.

Дружеството не е изложено на лихвен риск от своите пасиви, защото те са обичайно търговски и безлихвени.

Лихвен анализ

31 декември 2022г.	***безлихвени***	***с плаващ лихвен %***	***с фиксиран лихвен %***	***Общо***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Вземания от свързани предприятия	48	-	-	48
Търговски вземания	3	-	-	3
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	58	58
Общо финансови активи	**51**	**-**	**58**	**109**
Задължения по лизинг	-	-	2	2
Общо финансови пасиви	**-**	**-**	**2**	**2**

31 декември 2021г.	***безлихвени***	***с плаващ лихвен %***	***с фиксиран лихвен %***	***Общо***
	BGN '000	***BGN '000***	***BGN '000***	***BGN '000***
Вземания от свързани предприятия	80	-	-	80
Търговски вземания	3	-	-	3
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	19	19
Общо финансови активи	**83**	**-**	**19**	**102**
Задължения за съучастия	35	-	-	35
Задължения по лизинг	-	-	5	5
Общо финансови пасиви	**35**	**-**	**5**	**40**

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си.

Справедливи стойности

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. - погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви са краткосрочни по своята същност - основно търговски вземания и задължения и парични средства по разплащателни сметки в банки, поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.